

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

С Е Л Ь

СЕЛЬ – раптово сформований, внаслідок різкого підйому води в руслах гірських річок, грязевий потік. Складається з води, піску, рідкої грязі та каміння. Селі рухаються з швидкістю від 2 до 10 м/сек, їх об'єми можуть сягати тисячі-мільйони кубічних метрів.

Передній фронт селевої хвилі може сягати до 15 -25 м заввишки. Сель характеризується значною руйнівною силою. Селі можуть повторюватися декілька разів на рік, але найчастіше – один раз на 2–4 роки.

Фактори небезпеки селів: значна кількість травмувань і людських жертв; завалювання грязьо-кам'яною масою та руйнування будинків і споруд, промислових об'єктів, доріг, мостів, інженерних споруд, систем життєзабезпечення, знищення лісових масивів та значні збитки сільському господарству.

Дії при загрозі селю:

- Уважно слухайте інформацію по телевізору та радіоприймачу про обстановку та рекомендації про порядок дій.
- Зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.
- Запам'ятайте, що від селевого потоку можна врятуватися лише уникнувши його. При наявності часу завчасно організовується запобіжна евакуація населення.
- Підготуйте документи, одяг та зберіть найбільш необхідні й цінні речі, невеликий запас продуктів харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, кишеньковий ліхтарик, приймач на батарейках.
- Вимкніть електро-, газо- та водопостачання, загасіть вогонь у грубах.
- Закрийте щільно вікна, двері, вентиляційні та інші отвори.
- Винесіть із будинку легкозаймисті та отруйні речовини і по можливості заховайте в ямах чи погребях.
- Виходьте самостійно в безпечні підвищені місця у разі екстреної евакуації (маршрут евакуації повинен бути відомим заздалегідь).

Дії при сходженні селевого потоку:

- Зберігайте спокій, уникайте паніки, при необхідності надайте допомогу інвалідам, дітям, людям похилого віку та сусідам.
- Почувши шум потоку, що наближається, негайно підніміться з дна лощини вгору по стоку не менше, ніж на 50-100 метрів. Тому, кого застав селевий потік, врятуватися, як правило, не вдається.
- Пам'ятайте, що під час руху селевого потоку розкочується каміння великої маси на значні відстані.

Дії після сходження селевого потоку:

- Повідомте, по можливості, про лихо органи місцевої влади найближчого населеного пункту, якщо ви опинилися поза зоною сходу селю.
- Зберігайте спокій, заспокойте дітей та тих, хто отримав психічну травму в результаті селю, оцініть ситуацію.
- Допоможіть, по можливості, постраждалим, викличте медичну допомогу тим, хто її потребує.
- Допоможіть, при потребі, рятувальникам у пошуку і рятуванні потерпілих.
- Повідомте своїх родичів про свій стан та місцеперебування. Не користуйтеся довго телефоном, окрім як для повідомлення про серйозну небезпеку.
- Переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень. Перевірте зовнішнім оглядом стан мереж електро-, газо- та водопостачання. Не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими плитами і не вмикайте їх до того часу, доки не будете впевнені, що немає витоку газу.
- Тримайтеся подалі від будинків, стовпів електромереж, високих парканів.
- Не поспішайте з оглядом населеного пункту, не відвідуйте зони руйнувань, якщо там не потрібна ваша допомога.
- Дізнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.
-

Запам'ятайте: якщо людину застав селевий потік, то врятуватися їй, як правило, не вдається.